

مجموعه‌ی
«روزگارِ نخست»

چهار رساله در باب زندگی

نویسندگان:
لؤکیؤس آنایؤس سِنِکا
پلؤتارک
فرفورِیؤس

مترجم:
سید محمّدعلی شامخی

فهرست

- پیش‌گفتار مترجم فارسی..... ۹
- رساله‌ی «درباره‌ی زندگی خصوصی»..... ۱۵
- مقدمه‌ی مترجمان انگلیسی..... ۱۷
- متن رساله‌ی «درباره‌ی زندگی خصوصی»..... ۲۶
- رساله‌ی «درباره‌ی آرامش ذهن»..... ۴۳
- رساله‌ی «فرمان‌هایی چند در باب زناشویی»..... ۱۰۵
- نامه‌ی فرفوریوس به همسرش مارکلا..... ۱۳۳
- فرهنگ معادل‌های «نامه‌ی فرفوریوس به همسرش مارکلا»..... ۱۷۰

تاروپودش به دست انبوه بی‌شمار خواست‌های مان از هم گسیخته شد، در مسیری یکتا و هموار قرار گیرد. (۲) زیرا بدترین بدی‌های مان این است که بر گستره‌ی شرارت‌های مان می‌افزاییم. شرارتی پس از شرارت دیگر ما را وسوسه می‌کند و اندکی بعد ماییم و انزجار از این که قضاوت‌های مان نه تنها فاسد، بلکه طفیلی هوس‌های زودگذرمان است. لنگان‌لنگان گاهی بر این چنگ می‌زنیم و گاهی بر آن. از آن چه در دست داریم، سیر می‌شویم و در عطش آن چه پیش‌تر داشته‌ایم، از نو می‌سوزیم. میان میل و افسوس در رفت و آمدم. (۳) یکسره چشم به قضاوت دیگران داریم؛ نیکوترین چیز برای مان آنی است که خیل مردمان به جست‌وجویش برآیند و ستایشش کنند، نه آن چیزی که خود مستحق جست‌وجو و ستایش است؛ و راه‌ها را نیک و بد می‌خوانیم، نه از سرِ آن چه خود هستند، بلکه از شماره‌ی گام‌هایی که برشان نقش بسته است — گام‌هایی که هیچ‌یک دیگر بازنگشته‌اند!

آیا یک رواقی می‌تواند خواستار زندگی خصوصی باشد؟

رویکرد رواقیان و اپیکوریان

(۴) پس از این سخنان، به من خواهید گفت: «سنکا! چه می‌گویی؟ آیا از هم‌باورانت گسسته‌ای؟ مگر نمی‌دانی که دوستان رواقیات می‌گویند "تا آخرین لحظه‌ی زندگی [ریسمان] عمل را رها نخواهیم کرد. آن روز

۱. به عبارت دیگر، پانهادن در این راه‌ها بازگشتی در پی نخواهد داشت و به تباهی اخلاقی منجر خواهد شد. اشاره‌ی سنکا به حکایت روباه و شیر است، همان داستانی که هوراس نیز در نامه‌ها، یک، ۵.۱-۷۰ با قصدی کم‌وبیش مشابه بدان اشاره می‌کند. - م.ا.